

# Ավետիս Հովհաննեսի Ճատուկ

✉ atsaturyan@ysu.am

Դեղերի որակի հսկման և մոնիթորինգի գիտաուսումնական կենտրոն  
Լաբորատորիայի վարիչ

## Կրթություն

Հաստատություն	ԵՊՀ
Ֆակուլտետ	քիմիա
Տարեթիվ	2001 - 2006
Աստիճան/կոչում	Դիպլոմավորված մասնագետ

## Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	ՀՀ ԳԱԱ Հայկենսատեխնոլոգիա ԳԱԿ
Տարեթիվ	2013
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների թեկնածու
Մասնագիտություն	Քիմիական գիտություններ
Գիտական ղեկավար	Արմեն Աղաջանյան
Գիտական թեմա	Էլեկտրոթաղանթային եղանակի կիրառումը կենսաբանորեն ակտիվ նյութերի անջատման և մաքրման գործընթացներում

## Լեզուների իմացություն

English

## Հրատարակումներ

Հոդված

### Unnatural Phosphorus-Containing $\alpha$ -Amino Acids and Their N-FMOC Derivatives: Synthesis and In Vitro Investigation of Anticholinesterase Activity

Ani S. Dadayan, Anna F. Mkrtchyan, Atravazd S. Poghosyan, Slavik A. Dadayan, Lala A. Stepanyan,

Monika H. Israyelyan, Anna S. Tovmasyan, Avetis H. Tsaturyan, Nona A. Hovhannisyanyan,

Vigen O. Topuzyan, Tatevik H. Sargsyan, Ashot S. Saghyanyan

ChemistrySelect 2024 1-10

Հոդված

### Efficient isolation and characterization of functional melanin from various plant sources

Armen E. Aghajanyan, Artur A. Hambardzumyan, Ela V. Minasyan, Gayane J. Hovhannisyanyan,

Karine I. Yeghyan, Tigran M. Soghomonyan, Sona V. Avetisyan, Vehary A. Sakanyan, Avetis H. Tsaturyan

International Journal of Food Science and Technology 2024 3545-3555

Հոդված

**Ion-chromatographic determination of common anions in drinking water in some regions of the Republic of Armenia**

Avetis Tsaturyan, Lusine Sahakyan, Lusine Hayrapetyan, Ela Minasyan, Ani Chakhoyan,  
Sergey Hayrapetyan, Ashot Saghyan  
Pharmacia 2024 e135658

---

*Հոդված*

**Synthesis, Characterization, and Study of Catalytic Activity of Chiral Cu(II) and Ni(II) Salen Complexes in the  $\alpha$ -Amino Acid C- $\alpha$  Alkylation Reaction**

Anna S. Tovmasyan, Anna F. Mkrtchyan, Hamlet N. Khachatryan, Mary V. Hayrapetyan,  
Robert M. Hakobyan, Artavazd S. Poghosyan, Avetis H. Tsaturyan, Ela V. Minasyan, Viktor I. Maleev,  
Vladimir A. Larionov, Armen G. Ayzazyan, Norio Shibata, Giovanni N. Roviello, Ashot S. Saghyan  
Molecules 2023 1180

---

*Հոդված*

**Valorization of whey-based side streams for microbial biomass, molecular hydrogen, and hydrogenase production**

Anna Poladyan, Karen Trchounian, Ela Minasyan, Meri Iskandaryan, Hayarpi Aghekyan, Sargis Aghayan,  
Avetis Tsaturyan, Ani Paloyan, Garabed Antranikian, Lev Khoyetsyan  
Applied Microbiology and Biotechnology 2023 4683-4696

---

*Հոդված*

**Development of an efficient method for obtaining lactose and lactulose from whey**

Tatevik Sargsyan, Avetis Tsaturyan, Lilya Arstamyanyan, Anyuta Sargsyan, Jaklina Saribekyan,,  
Ani Voskanyan, Ella Minasyan, Monika Israelyan, Lala Stepanyan  
Pharmacia 2023 1039-1046

---

*Հոդված*

**STUDY OF THE CHEMICAL COMPOSITION, ANTIBACTERIAL AND ANTIOXIDANT ACTIVITY OF VARIOUS EXTRACTS OF THE AERIAL PART OF LEONURUS CARDIACA**

T. H. Sargsyan, L. A. Stepanyan, M. H. Israyelyan, K. J. Karapetyan, A. H. Tsaturyan  
Farmacia 2023 1064-1071

---

*Հոդված*

**Antimicrobial Activity of Melanin Isolated from Wine Waste**

E. Minasyan, A. Aghajanyan, K. Karapetyan, N. Khachatryan, G. Hovhannisyan, K. Yeghyan,  
A. Tsaturyan  
Indian Journal of Microbiology 2023 7

---

*Հոդված*

**Development of the technology for producing water-soluble melanin from waste of vinary production and the study of its physicochemical properties**

Armen E. Aghajanyan, Artur A. Hambardzumyan, Ela V. Minasyan, Avetis H. Tsaturyan, Ani M. Paloyan,  
Sona V. Avetisyan, Anichka S. Hovsepyan, Ashot S. Saghyan  
European Food Research and Technology 2022 485-495

---

*Հոդված*

**Detection and development of a quantitation method for undeclared compounds in antidiabetic biologically active additives and its validation by high performance liquid**

## **chromatography**

Virab Gurgen Kirakosyan, Avetis Hovhannes Tsaturyan, Lilit Eduard Poghosyan, Ella Vardan Minasyan, Hayk Razmik Petrosyan, Lusine Yurik Sahakyan, Tatevik Hovhannes Sargsyan  
Pharmacia 2022 45-50

---

### *Հոդված*

#### **DEVELOPMENT OF A RAPID AND EFFICIENT METHOD FOR QUANTITATIVE DETERMINATION OF N-NITROSODIMETHYLAMINE IMPURITY BY HIGH-PERFORMANCE LIQUID CHROMATOGRAPHY IN METFORMIN HYDROCHLORIDE, LOSARTAN POTASSIUM, VALSARTAN AND RANITIDINE MEDICINAL RAW MATERIALS AND IT**

V. G. KIRAKOSYAN, S. M. VARDAPETYAN, L. H. VARDERESYAN, A. H. TSATURYAN

Proceedings of the YSU B: Chemical and Biological Sciences 2021 296-299

---

### *Հոդված*

#### **Asymmetric synthesis, biological activity and molecular docking studies of some unsaturated $\alpha$ -amino acids, derivatives of glycine, allylglycine and propargylglycine**

A. F. Mkrtchyan, A. S. Saghyan, L. A. Hayriyan, A. S. Sargsyan, A. J. Karapetyan, A. S. Tovmasyan, A. H. Tsaturyan, E. V. Minasyan, A. S. Poghosyan, A. M. Paloyan, H. A. Panosyan, Lu. Yu. Sahakyan

Journal of Molecular Structure 2020 127850

---

### *Հոդված*

#### **Using the Ni-[(Benzylpropyl)amino]benzophenone complex in the Glaser reaction for the synthesis of bis $\alpha$ -amino acids**

Anna F. Mkrtchyan, Liana A. Hayriyan, Ani J. Karapetyan, Anna S. Tovmasyan, Avetis H. Tsaturyan, Victor N. Khrustalev, Viktor I. Maleev, Ashot S. Saghyan

New Journal of Chemistry 2020 8

---

### *Հոդված*

#### **Исследование асимметрического нуклеофильного бис-присоединения дегидроаланиновых комплексов Ni(II)**

Петросян С. Г., Симонян А. М, Мкртчян А. Ф., Саакян Л. Ю., Цатурян А. О., Сагян А. С.

Հայաստանի քիմիական հանդես 2020 213-222

---

### *Հոդված*

#### **СИНТЕЗ ЭНАНТИОМЕРНО ОБОГАЩЕННОЙ (S)-2-АМИНО-5-(4-ФТОРФЕНИЛ)ПЕНТ-4-ЕНОВОЙ КИСЛОТЫ И ЕЕ $\square$ -АЛЛИЛЗАМЕЩЕННОГО АНАЛОГА**

A. С. САГЯН, З. З. МАРДИЯН, А. Ф. МКРТЧЯН, А. О. ЦАТУРЯН

Химический Журнал Армении 2018 107-116

---

### *Հոդված*

#### **ROUND-LEAVED WINTEGREEN (PYROLA ROTUNDIFOLIA) AS A VALUABLE MEDICINAL PLANT RAW MATERIAL**

S. A. DADAYAN, L. A. STEPANYAN, A. S. DADAYAN, M. B. GASOYAN, H. R. PETROSYAN, A. S. POGHOSYAN, A. O. TSATURYAN

Chemical Journal of Armenia 2018 625-633

---

### *Հոդված*

#### **TARGETED SYNTHESIS OF 9-FLUORENYLMETHYLOXYCARBONYLGLYCYL-(S)- $\beta$ -[4-ALLYL-3-PROPYL-5-THIOXO-1,2,4-TRIAZOL-1-YL]- $\alpha$ -ALANINE AND STUDY OF ITS EFFECT ON COLLAGENASE ACTIVITY**

T. H. SARGSYAN, Yu. M. DANGHYAN, S. M. JAMGARYAN, A. S. SARGSYAN, E. A. GYULUMYAN,  
H. A. PANOSYAN, N. A. HOVHANNISYAN, A. M. HOVHANNISYAN, A. H. TSATURYAN, A. S. SAGHYAN  
Chemical Journal of Armenia 2018 571-578

---

Հոդված

**Синтез ди- и трипептидов, содержащих (S)-2-амино-3-[4-аллил-(3-пиридин-4`- и (S)-2-амино-3-[4-аллил-(3-пиридин-3`-ил)-5-тиоксо-1,2,4-триазол-1-ил]-пропио-новые кислоты**  
Саргсян, Т. О., Цатурян, А. О., Сагиян, А. С., Дангян, Ю. М., Дангян, В. Т., Джамгарян, С. М.,

Гюлумян, Э. А., Паносян, Г. А.

Հայաստանի քիմիական հանդես 2017 92-99

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

---

Հոդված

**МОДЕЛИРОВАНИЕ ПОТЕНЦИАЛЬНО БИОЛОГИЧЕСКИ АКТИВНЫХ (S)- $\alpha$ -АЛЛИЛГЛИЦИНСОДЕРЖАЩИХ ПЕПТИДОВ, ВЫЯВЛЕНИЕ ИХ ВОЗМОЖНЫХ БИОЛОГИЧЕСКИХ СВОЙСТВ С ПОМОЩЬЮ ПРОГРАММЫ ПАСС-ОНЛАЙН И ЦЕЛЕВОЙ СИНТЕЗ**

Т. О. САРГСЯН, Ю. М. ДАНГЯН, В. Т. ДАНГЯН, С. М. ДЖАМГАРЯН, Э. А. ГЮЛУМЯН, Г. А. ПАНОСЯН,  
А. О. ЦАТУРЯН, А. С. САГЯН

Հայաստանի քիմիական հանդես 2016 320-332

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

---

Հոդված

**Synthesis of optically pure (S)-2-amino-5-arylpent-4-ynoic acids by Sonogashira reactions and their potential use as highly selective potent inhibitors of aldose reductase**

Silvio Parpart, Andranik Petrosyan, Syed Jawad Ali Shah, Raji Akeem Adewale, Peter Ehlers,

Tatevik Grigoryan, Anna F. Mkrtchyan, Zorayr Z. Mardiyani, Ani J. Karapetyan, Avetis H. Tsaturyan,  
Ashot S. Saghyan, Jamshed Iqbal, Peter Langer

RSC Advances 2015 107400-107412

<http://pubs.rsc.org/en/journals/journalissues/ra?e=1#!subjects>

---

Հոդված

**АСИММЕТРИЧЕСКИЙ СИНТЕЗ НОВЫХ ЭНАНТИОМЕРНО ОБОГАЩЕННЫХ НЕНАСЫЩЕННЫХ  $\alpha$ -АМИНОКИСЛОТ**

А. Ф. МКРТЧЯН, Э. З. МАРДИЯН, А. Ж. КАРАПЕТЯН, А. С. ПОГОСЯН, С. Г. ПЕТРОСЯН, А. М. СИМОНЯН,  
А. О. ЦАТУРЯН, А. С. САГИАН

Химический Журнал Армении 2015 403-412

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

---

Գիտաժողովի նյութ

**MODELING OF DIPEPTIDES CONTAINING POTENTIAL BIOLOGICALLY ACTIVE (S)- $\alpha$ -PROPARGYLGLYCINE, DISCLOSURE OF POSSIBLE BIOLOGICAL PROPERTIES AND TARGETED SYNTHESIS**

T.H. Sargsyan, A.H. Tsaturyan, A.M. Hovhannisyani, A.S. Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ

**Synthesis and PASS prediction novel biologically active short peptides**

T.H. Sargsyan, N. Hovhannisyani, A.S. Saghyan, A.M. Hovhannisyani, A.H. Tsaturyan, S.M. Jamgaryan,  
E. A. Gyulumyan, Yu. M. Danghyan

---

Գիտաժողովի նյութ

**Modeling, synthesis and study of impact of peptides containing unsaturated double bond amino acids on collagenase activity**

T. Sargsyan, T.Khachatryan, A.S. Sargsyan, L.Yu. Danghyan, S.M. Jamgaryan, E.A.Gyulumyan,  
N. A. Hovhannisyan, L.A. Hayriyan, A.M. Hovhannisyan, A. H. Tsaturyan, A.S. Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ

**Synthesis of optically pure (S)-2-amino-5-(3-fluorophenyl)-2-(prop-2-yn-1-yl)pent-4-ynoic acid by using Sonogashira reaction**

Z.Z. Mardiyani, L.A. Hayriyan, A.F.Mkrtchyan, A.X.Tsaturyan, A.J. Karapetyan, H.V. Adonc, H.M. Simonyan,  
S.Gh.Petrosyan, L.Yu.Sahakyan, A.S. Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ

**Study of synthesis of amino acids by Azotobacter vinilandii AV1 strain**

G. Avetisova, L. Melkonyan, A. Paloyan, V. Ghochikyan, A. Tsaturyan, S. Keleshyan, Z. Karapetyan,  
A. Toplaghalsyan

---

Գիտաժողովի նյութ

**Modeling, synthesis and study of impact of N-t-BOC-(S)-β-[4-allyl-3-(pyridin-3'-yl)-5-thioxo-1,2,4-triazol-1-yl]-α-alanyl-(S)-alanyl-glycyl-(S)-β-[4-allyl-3-(pyridin-3'-yl)-5-thioxo-1,2,4-triazol**

T. Sargsyan, A. Sargsyan, Yu. Danghyan, S. Jamgaryan, E. Gyulumyan, A. Hovhannisyan,  
N. Hovhannisyan, A. Tsaturyan, A. Saghyan

---